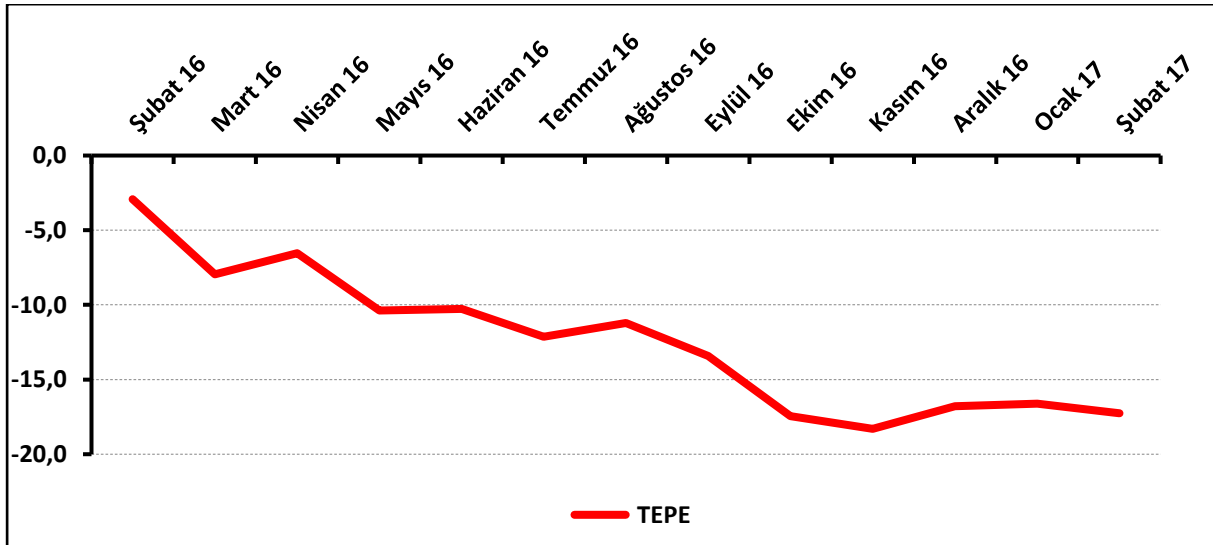

GELECEĞE DAİR UMUTSUZLUK PERAKENDE GÜVENİNİ DÜŞÜRÜYOR

2016 yılını negatif seyirle tamamlayan perakende güveni, yeni yılın ilk iki ayında da bu eğilimine devam ederek son 13 ayı negatif seviyede geçirmiş oldu. Bu eğilimde geçtiğimiz 3 aydaki işlerin gelişimi ile önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerindeki düşüş etkili oldu. Perakende güveni, Kasım 2016'dan bu yana olduğu gibi tüm sektörlerde negatif seyrederken, en çok “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektöründe azaldı. AB-28 ve Euro Bölgesi ile karşılaştırıldığında ise Türkiye'nin performansı geçen yıla göre kötüleşti.

Perakende güveni geçen yıla göre azaldı

Şubat ayında -17,3 puan değerini alan TEPE, bir önceki aya göre 0,7 puan; geçen yılın aynı dönemine göre 14,4 puan azaldı. TEPE değerinin geçen yıla göre azalmasında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki geçen yıla göre düşüş etkili olurken; TEPE değerinin geçen aya göre azalmasında önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergesindeki geçen aya göre azalış etkili oldu.

Şekil-1. TEPE (Şubat 2016 – Şubat 2017)¹**Tablo-1. TEPE, Aylık Seri**

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-11,0	-2,3	-2,8	-7,0	-5,0	-4,6	-8,6	-15,3	-12,5	-4,6	3,1	2,5
2016	0,9	-2,9	-8,0	-6,5	-10,4	-10,3	-12,1	-11,2	-13,4	-17,4	-18,3	-16,8
2017	-16,6	-17,3										

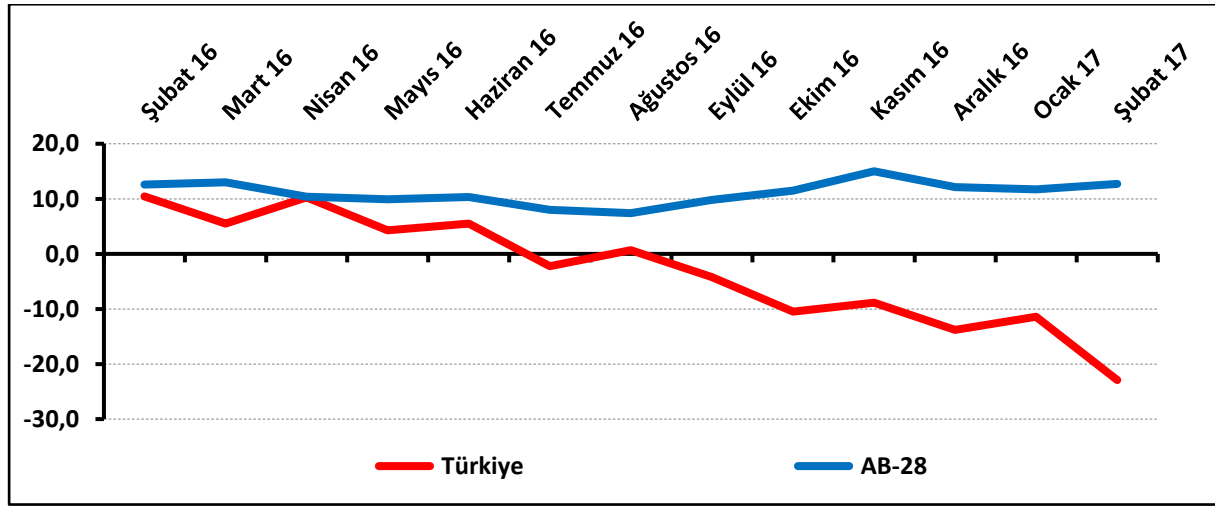
¹ Bültendeki tablolar ve grafikler -aksi belirtilmediği- sürece mevsimsellikten arındırılmış serilere göre hazırlanmıştır.

Perakendecilerin satış beklentileri azaldı

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Şubat 2017’de -22,9 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 11,5 puan; bir önceki yılın aynı ayına göre 33,3 puan azaldı.

Şubat 2017’de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 13,2’si önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 42,7’si işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise, yüzde 44,1 oldu.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (Şubat 2016 – Şubat 2017)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi

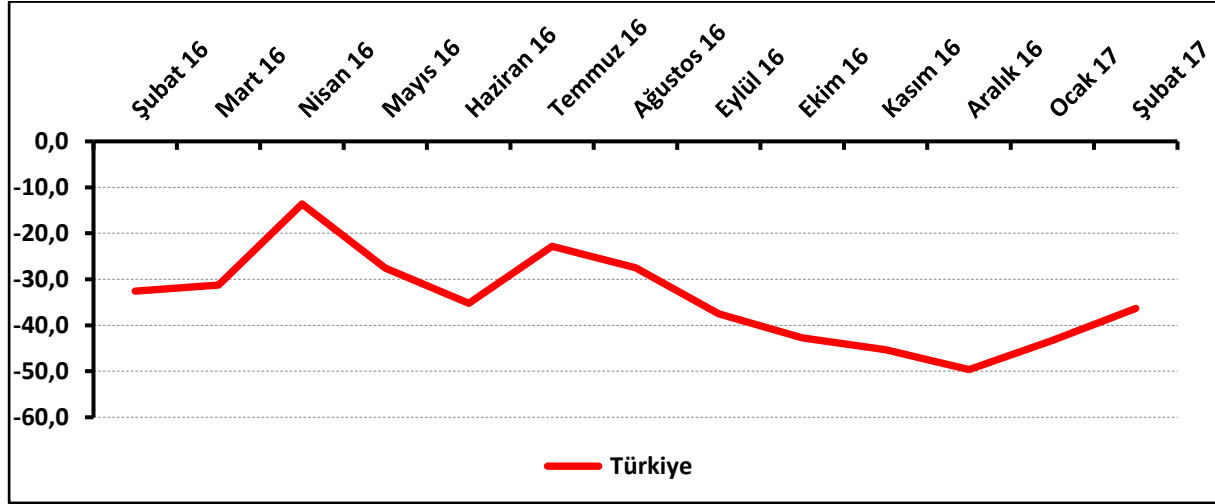
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	11,5	22,0	10,0	3,1	10,4	7,6	4,5	-22,6	-9,6	2,1	31,6	26,1
2016	14,0	10,4	5,5	10,3	4,3	5,5	-2,2	0,7	-4,2	-10,5	-8,9	-13,8
2017	-11,4	-22,9										

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu kötüleşti

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu, Ocak 2017’de -36,3 puan değerini alarak, Ocak 2017’ye göre 7,0 puan artarken; Şubat 2016’ya göre 3,7 puan azaldı.

Şubat 2017’de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 21,6’sı geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 57,9 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise, yüzde 20,4 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (Şubat 2016 – Şubat 2017)

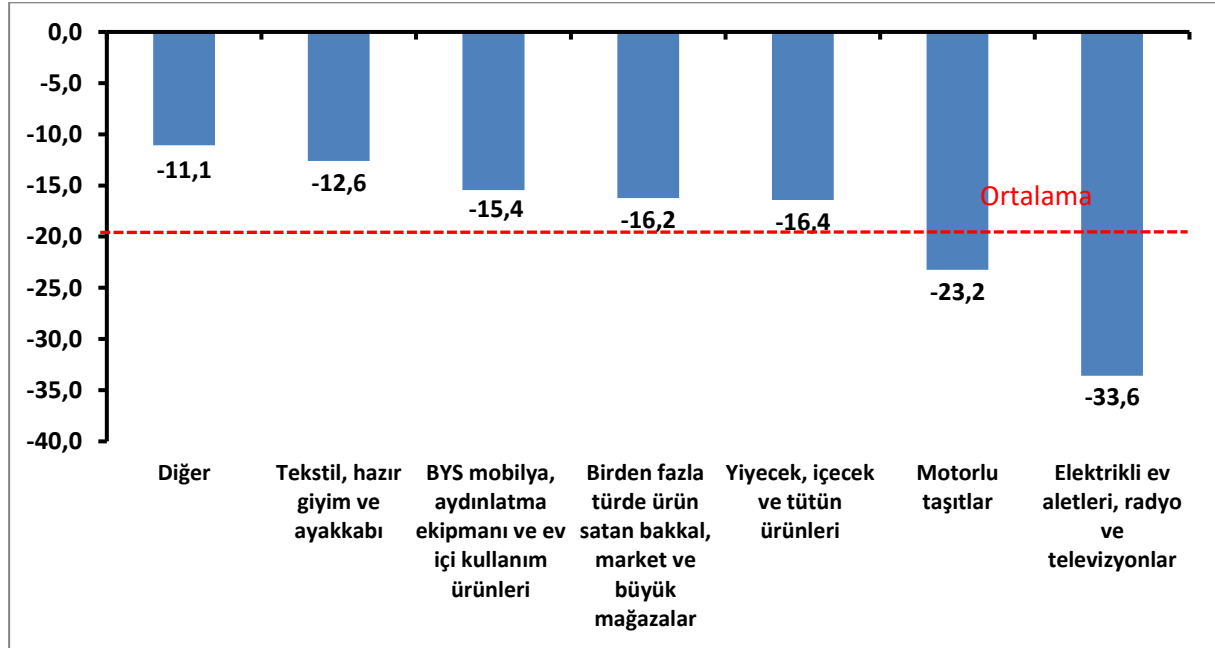
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-36,6	-27,2	-22,0	-27,9	-23,7	-24,7	-30,4	-27,5	-30,4	-35,6	-25,0	-22,8
2016	-21,2	-32,6	-31,3	-13,6	-27,6	-35,2	-22,8	-27,5	-37,5	-42,7	-45,3	-49,6
2017	-43,3	-36,3										

Perakende güveni en fazla “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektöründe azaldı

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Kasım 2016’dan bu yana kesintisiz şekilde yaşandığı gibi, geçen yılın aynı dönemine göre tüm sektörlerdeki güvenin negatifte seyrettiği görüldü. “Diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)”, “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı”, “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektörleri ortalamanın üzerinde değer alırken; “motorlu taşıtlar” ve “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörleri ortalamanın altında değer aldı. En fazla düşüş, “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektöründe gerçekleşti.

Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE’nin Şubat 2017’de geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakendede beklentiler geçen yıla göre azaldı

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Şubat 2017’de, Şubat 2016’ya göre “geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu” ve “işlerin geçen yıla göre durumu” göstergeleri azalırken; Ocak 2017’ye göre arttı. “Önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış, istihdam ve satış fiyatı beklentisi” ve “gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi” göstergeleri ise hem Şubat 2016’ya hem de Ocak 2017’ye göre azalış gösterdi.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 02/2016	Endeks 01/2017	Endeks 02/2017	Bir önceki aya göre değişim 02/2017	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 02/2017
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-36,1	-50,7	-39,9	10,8	-3,8
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ²	16,9	12,3	11,0	-1,3	-5,9
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-3,5	-20,4	-29,3	-8,9	-25,8
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	10,4	-11,4	-22,9	-11,5	-33,3
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	11,3	0,0	-8,8	-8,8	-20,1
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	19,5	33,8	18,1	-15,7	-1,4
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-32,6	-43,3	-36,3	7,0	-3,7
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	9,6	6,1	2,9	-3,2	-6,7

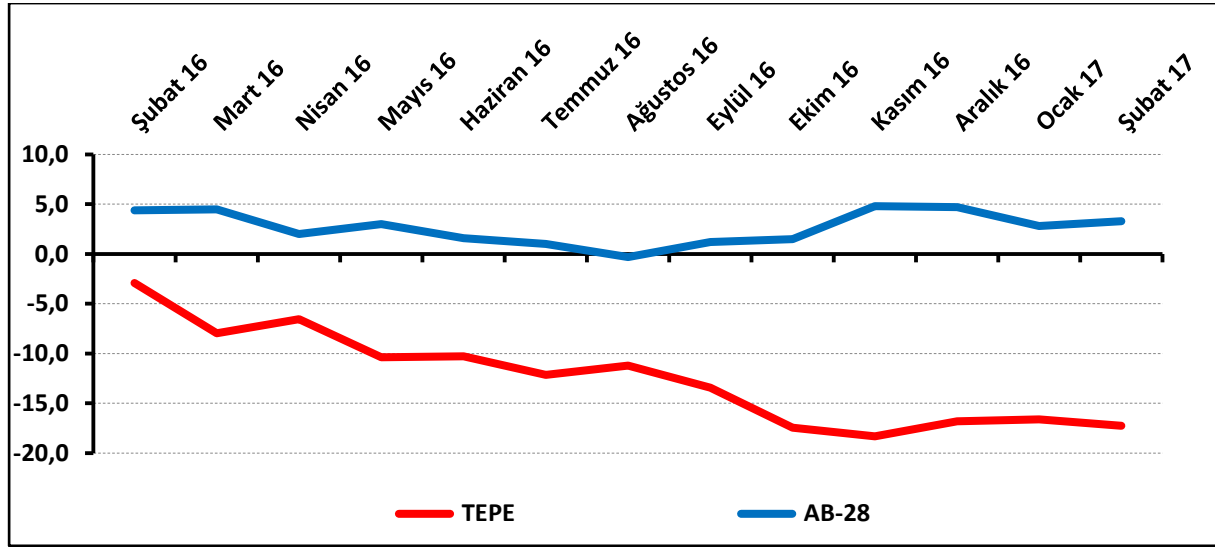
² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4’deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB’de perakende güveni geçen yıla göre azaldı

AB-28 Perakende Güven Endeksi, Şubat 2017’de 3,3 puan değerini aldı. AB-28’de perakende güveni bir önceki aya göre 0,5 puan artarken, geçen yılın aynı dönemine göre 1,1 puan azaldı. Türkiye, hem geçen yılın aynı dönemine hem de geçen aya kıyasla AB-28 ve Euro Bölgesi’nden daha kötü performans sergiledi.

Şekil-5. TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Şubat 2016 – Şubat 2017)

Tablo-5. AB-28

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	1,6	-0,3	2,0	1,8	5,3	2,0	4,0	7,3	9,1	9,6	8,3	6,0
2016	4,6	4,4	4,5	2,0	3,0	1,6	1,0	-0,3	1,2	1,5	4,8	4,7
2017	2,8	3,3										

Perakende güveninde Türkiye, AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha kötü performans sergiledi

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Finlandiya, Şubat ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke oldu. Finlandiya'yı; Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Fransa ve Polonya takip etti. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise sırasıyla Türkiye, Romanya ve Danimarka oldu. Bir önceki aya göre en fazla artış Malta'da yaşandı. Perakende Güven Endeksinde, Ocak 2016'ya göre değişim AB-28'de -1,7 puan, Euro Bölgesi'nde -0,3 puan oldu. Ocak 2016'ya göre değişim incelendiğinde ise Türkiye'nin, AB-28 ve Euro Bölgesi ortalamasından daha kötü performans sergilediği görüldü.

Tablo-6. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Şubat 2016 ve Ocak 2017'ye göre)

Ülkeler	Şubat 2016'ya göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)**	Ocak 2017'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Finlandiya	14,0	5,9
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	7,5	-4,1
Fransa	5,4	0,4
Polonya	4,1	-1,0
Hollanda	2,5	0,5
Bulgaristan	2,4	-1,6
Letonya	2,2	3,6
Portekiz	2,0	-0,5
Çek Cumhuriyeti	1,4	-0,3
Avusturya	1,0	1,4
Euro Bölgesi-19	0,6	-0,4
İtalya	-0,1	3,4
Almanya	-0,5	-1,1
AB-28	-1,1	0,5
Yunanistan	-1,3	-11,0
Macaristan	-1,6	2,5
Malta	-1,7	14,9
İspanya	-3,8	-2,1
İsveç	-3,9	3,3
Hırvatistan	-4,4	-2,5
Litvanya	-4,8	1,4
İngiltere	-6,7	4,8
Slovenya	-6,9	9,0
Belçika	-8,0	-8,9
Estonya	-10,2	-4,0
Slovakya	-10,3	-9,3
Danimarka	-10,6	-6,5
Romanya	-14,2	0,4
Türkiye	-14,3	-0,6

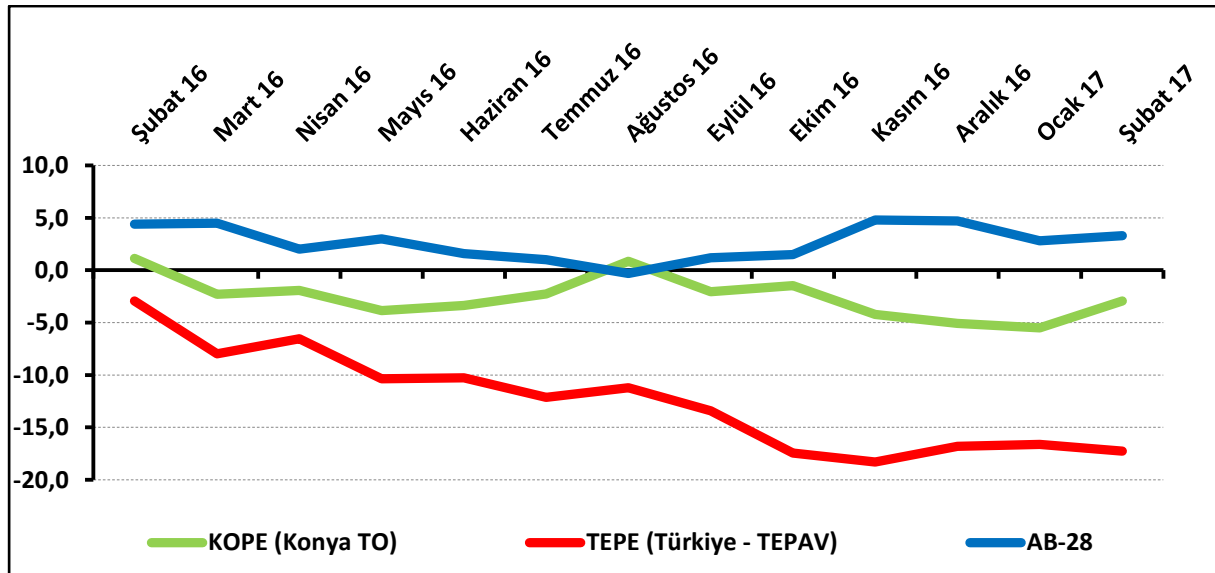
**Sıralama Şubat 2016 değişimine göre yapılmıştır.

Konya'da perakende güveni geçen aya göre arttı

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında, Şubat 2012'den bu yana Konya'da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapılıyor.

Şubat ayında TEPE, -17,3 puan değerini alırken KOPE -2,9 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 4,1 puan, TEPE 14,3 puan azaldı. KOPE değeri bir önceki aya göre ise 2,6 puan arttı. Konya perakendesi, şubat ayında AB-28'in gerisinde kalırken, Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi.

Şekil-6. KOPE, TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Şubat 2016 – Şubat 2017)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	2,9	-0,3	-0,8	2,3	1,2	1,9	-1,0	-3,7	0,0	10,2	6,2	2,9
2016	3,8	1,1	-2,3	-1,9	-3,9	-3,4	-2,3	0,8	-2,1	-1,5	-4,2	-5,1
2017	-5,5	-2,9										